

Дуленко Володимир

студент МІМН групи

гуманітарно-економічний факультет

Науковий керівник: **Леміш К.М.**, к.е.п., доцент (БДПУ)

СКЛАДОВІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Актуальність теми зумовлена визначним місцем складових системи управління у функціонуванні підприємства за умов глобалізації світової економіки.

Ступінь досліджуваності проблеми. Проблему складових системи управління досліджувало багато вітчизняних та закордонних фахівців, серед яких Л.В. Балабанова, М.І. Мурашко, О.В. Крушельницька, Ф. Тейлор, А. Маслоу, Д. Макгрегор та інші.

Мета. Метою є дослідження особливостей складових системи управління підприємством в умовах глобалізації.

Методи. Методологічною й теоретичною основою дослідження є загальнонаукові прийоми проведення економічних досліджень, наукові публікації провідних вітчизняних і зарубіжних учених та фахівців з управлінського менеджменту.

Сутність дослідження. Глобаліза́ція (англ. globalization) – це всесвітній процес політичної, культурної й економічної інтеграції та уніфікації. У ширшому розумінні – це перетворення певного явища на планетарне, таке, що стосується всієї Землі [1].

В сучасних умовах глобалізації та докорінних змін в економіках багатьох країн світу спостерігається нездатність деяких організацій швидко пристосовуватись до нових тенденцій управління. Нині перевагу отримують ті підприємства, керівники яких змогли швидко й критично оцінити стан своїх справ, прорахувати ризики, а також відійти від стереотипів ефективного управління минулого й сформувати нове бачення майбутнього організації.

Важливу роль у розумінні правильності вибору подальших шляхів економічного розвитку відіграє компетентність менеджера організації. Аналіз сильних й слабких сторін складових системи управління дозволяє зрозуміти актуальний стан справ підприємства й забезпечити його розвиток. Система менеджменту організації в умовах глобалізації розглядається як своєрідний механізм управлінських відносин, елементами якого є:

- організаційна структура, яка відбиває специфічність реалізації певних методів та функцій діяльності управління, а також особливості кооперації та поділу праці у суспільстві.

- інструментарій та важелі такого впливу, як державні замовлення, норми і нормативи, плани, рішення, форми матеріального і морального стимулювання;

- закони управління, що являють собою істотні та повторювані взаємозв'язки між елементами системи управління, які забезпечують її дієвість й цілісність;

- технічні засоби збору, обробки і збереження інформації, що суттєво підвищують продуктивність управлінської праці;

- функції і методи управління, або конкретні прийоми та форми впливу органів управління на інтереси й умови життєдіяльності учасників колективної праці;

- кадри управління: фахівці, керівники й допоміжний персонал.

- інформація, тобто сукупність даних або зведень про виробничі й соціальні процеси, як всередині підприємства так і за його межами.

Від організаційного та економічного механізмів залежить успішне функціонування системи управління підприємством. У практичній діяльності ці механізми невід'ємні один від одного і реалізують себе у формі управління виробництвом й персоналом, та у внутрішньо-фірмовому управлінні.

Ведуче місце в питанні управління підприємством приділяється насамперед економічному механізмові, який ґрунтується на системі економічних законів, принципів та методів управління й в значній мірі впливає на формування і функціонування організаційного механізму. Важливим також залишається використання таких важелів виробництва, як ціна товару чи послуги, прибуток, маркетингова діяльність, фонди стимулювання, тощо.

Великою мірою ефективність функціонування системи управління підприємством залежить від грамотності внутрішньо-фірмового менеджменту, що являє собою сукупність принципів, методів і засобів управління ресурсами фірми, та складається з менеджменту персоналу, а також генерального й виробничо-господарського менеджменту. Внутрішньо-фірмовий менеджмент у цілому базується на трьох головних елементах:

- виробленні стратегії фірми і цілей її діяльності;

- системі внутрішньо-фірмових планів і контролі за ними;

- внутрішньо-фірмовому комерційному розрахунку.

За умов глобалізації вдала діяльність підприємства залежить саме від грамотного менеджменту всередині організації. Головними складовими системи управління є організаційна структура, персонал, економічне й матеріально-технічне забезпечення підприємства. Але не потрібно забувати й про зовнішні загрози і ризики, котрі можуть негативно впливати на розвиток і функціонування організації.

Основні висновки. Отже, тісна взаємодія й одночасне функціонування складових системи управління, в ідеалі, повинні призводити к досягненню головної мети підприємства. На практиці вона реалізується через сукупності взаємопов'язаних процесів організації, планування, контролю та мотивації, котрі в свою чергу забезпечують формування й досягнення цілей організації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вікіпедія вільна енциклопедія [Електронний ресурс]: Глобалізація.
URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Глобалізація>